

Інформація про виконання у I–III кварталах 2023 року

плану заходів з реалізації до 2024 року Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021-2026 роки (розпорядження Кабінету Міністрів від 14.02.2023 р. № 160)

Напрямок «Забезпечення ефективних процедур громадської участі у формуванні та реалізації державної політики на національному та регіональному рівні, вирішенні питань місцевого значення»

Мінінфраструктури та Мін'юстом здійснювалося супроводження у Верховній Раді України законопроектів:

- «Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та інших законодавчих актів України щодо народовладдя на рівні місцевого самоврядування» (прийнято за основу);

- «Про внесення змін до Закону України «Про органи самоорганізації населення» щодо удосконалення порядку організації, діяльності та припинення органу самоорганізації населення» (доопрацьовується для розгляду у другому читанні);

- «Про публічні консультації» (профільним Комітетом ВРУ рекомендовано прийняти у другому читанні та в цілому).

Також задля удосконалення процедур підготовки регуляторних актів, зокрема механізмів і процедур залучення інститутів громадянського суспільства та суб'єктів господарювання ДРС розроблено **законопроект щодо внесення змін до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»** та проведено консультації з громадськістю щодо нього.

Уряд прийняв [постанову «Деякі питання доступності інформаційно-комунікаційних систем та документів в електронній формі» від 21 липня 2023 р. № 757](#). Постановою **внесені зміни до Порядку оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади**, затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 04.01.2002 р. № 3, а також визначено завдання органам виконавчої влади забезпечити модернізацію власних веб-сайтів для приведення у відповідність із вимогами ДСТУ EN 301 549:2022 “Інформаційні технології. Вимоги щодо доступності продуктів та послуг ІКТ”.

НАДС у 2021–2023 роках погоджено 19 програм підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування з питань діалогу як підходу до вирішення чутливих питань, розв'язання конфліктів. У II-III кварталах 2023 р. у Вищій школі публічного управління та регіональних центрах підвищення кваліфікації пройшли відповідне навчання 6866 держслужбовців та 1714 посадових осіб місцевого самоврядування.

В **Одеській, Чернігівській областях** представники територіальних громад пройшли навчання у рамках проекту «Лабораторії творчого діалогу в громадах», що реалізується спілкою «Громадські ініціативи України» за підтримки Програми «U-LEAD з Європою». **Київською ОВА** при обласному контактному центрі створено «команду діалогу», що працюватиме над спільним вирішенням проблемних питань, які турбують громадськість. **Чернівецька ОВА** спільно з ГО «Агенція медіації та діалогу Чернівецької області», організацією «Monday /світ PRM&UI» створюють у Чернівцях Центр медіації. **Секретаріатом Кабінету Міністрів** проведено сесію «Діалог в Україні: як посилювати дієве та не наступати на «граблі» за участю представників інститутів громадянського суспільства, органів виконавчої влади, експертів у рамках Форуму громадянського суспільства «Обриси майбутнього: перемога, відновлення та модернізація України», організованого ГО «ІСАР «Єднання».

З метою створення комунікаційної платформи для громадських об'єднань ветеранів **Мінветеранів** вивчило функціонування комунікаційних платформ для ветеранів Institute for Veterans and Military Families та Netherlands Veterans Institute та розробило загальний концепт такої платформи.

Для підвищення спроможності органів виконавчої влади використовувати інструменти громадської участі **Секретаріатом Кабінету Міністрів** проведено онлайн-навчання для представників структурних підрозділів Держпродспоживслужби з питань проведення консультацій з громадськістю, а також спільно з ГО «ІСАР «Єднання» за підтримки проекту USAID «Ініціатива секторальної підтримки громадянського суспільства України» проведено зустріч з представниками ОВА та Київської МВА для обговорення питань сприяння органами виконавчої влади розвитку громадянського суспільства. Крім того, **Секретаріатом Кабінету Міністрів України** спільно з **Вищою школою публічного управління** розроблено загальну професійну (сертифікатну) [програму підвищення кваліфікації держслужбовців “Комунікації в органах публічної влади для демократичного врядування”](#).

Напрямок «Створення сприятливих умов для формування та інституційного розвитку інститутів громадянського суспільства»

Мін'юстом здійснювалося супроводження у Верховній Раді України законопроекту «Про внесення змін до деяких законів України щодо унормування діяльності та державної реєстрації громадських організацій» (прийнято за основу).

Для розвитку системи громадянської освіти **МОН** із залученням Міжнародної фундації виборчих систем (IFES) розроблено [навчальну програму та навчально-методичні матеріали курсу «Демократія: ідеї на практиці»](#) для закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Проводиться апробація курсу в 22 закладах професійної (професійно-технічної) освіти.

Мінфіном підготовлено та оприлюднено на офіційному вебсайті [роз'яснення щодо заповнення фінансової звітності](#), провадження підприємницької діяльності інститутами громадянського суспільства. Крім того, постановою Кабінету Міністрів і Національного банку від 19.09.2023 № 1011 затверджена [Методологія визначення юридичною особою кінцевого бенефіціарного власника](#), яка у т.ч. покликана допомогти інститутам громадянського суспільства краще зрозуміти особливості відповідного процесу.

[Постановою Кабінету Міністрів від 25.07.2023 р. № 769](#) «Про внесення змін до Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка» **розширено перелік інститутів громадянського суспільства, що можуть брати участь у конкурсних процедурах (додано громадські об'єднання національних меншин (спільнот).**

Мінсоцполітики брало участь у засіданнях робочої групи з обговорення законопроекту № 9111 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо спрощення порядку ввезення, обліку та розподілу гуманітарної допомоги» (готується до другого читання), яким передбачається внести зміни до Закону України «Про гуманітарну допомогу», передбачивши, зокрема, спрощення порядку отримання, надання, оформлення, розподілу гуманітарної допомоги.

Для сприяння розвитку волонтерської діяльності Мінфін затвердив [наказ від 22.05.2023 № 264 «Про затвердження Змін до Порядку формування та ведення Реєстру волонтерів антитерористичної операції та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації».](#)

У Волинській, Дніпропетровській, Донецькій, Запорізькій, Львівській, Кіровоградській, Миколаївській, Одеській, Полтавській, Сумській, Тернопільській, Хмельницькій, Черкаській, Чернівецькій, Чернігівській областях, м. Києві створені ресурсні центри, хаби, інші інфраструктурні об'єкти для доступу інститутів громадянського суспільства до навчання, мережування, обміну ресурсами, взаємодії з органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.

Також Волинською, Дніпропетровською, Донецькою, Житомирською, Запорізькою, Київською, Луганською, Львівською, Миколаївською, Одеською, Полтавською, Сумською, Тернопільською, Харківською, Херсонською, Черкаською, Чернівецькою, Чернігівською обласними та Київською міською військовими адміністраціями проводилося інформування громадськості про переваги створення інститутів громадянського суспільства, надавалися роз'яснення щодо їх реєстрації; Дніпропетровською, Київською, Миколаївською, Одеською обласними та Київською міською військовими адміністраціями проведено відповідні інформаційні кампанії.

Напрямок «Стимулювання участі інститутів громадянського суспільства в соціально-економічному розвитку України»

З метою удосконалення правових умов для участі інститутів громадянського суспільства у наданні за бюджетні кошти суспільно-значущих послуг Кабінет Міністрів 03.10.2023 прийняв постанови [№ 1050 «Про реалізацію експериментального проекту із запровадження договірної форми надання соціальної послуги із соціального супроводу військовослужбовців та членів їх сімей у військових частинах \(підрозділах\) Збройних Сил»](#) та [№ 1049 «Про реалізацію експериментального проекту із запровадження комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості»](#), якими передбачено створення єдиного закупівельника соціальних послуг. За результатами експериментальних проектів Мінсоцполітики буде підготовлено законопроект для удосконалення механізмів надання соціальних послуг та визначення єдиного підходу до фінансування соціальних послуг надавачами з державного і недержавного секторів.

Для сприяння участі інститутів громадянського суспільства у громадському контролі, моніторингу та оцінці якості надання медичних послуг 21 листопада 2023 р. Уряд прийняв розроблену МОЗ постанову [№ 1221 «Про наглядову раду закладу охорони здоров'я»](#). Постановою затверджуються **Порядок утворення наглядової ради закладу охорони здоров'я та Типове положення про наглядову раду закладу охорони здоров'я**.

Державний центр зайнятості на виконання доручення Мінекономіки розробив та оприлюднив [інформаційні матеріали щодо соціального підприємництва](#), механізмів підтримки та стимулювання його розвитку, а також надіслав їх обласним та Київській міській військовим адміністраціям для поширення.

Мінмолодьспорт одним із пріоритетних завдань під час проведення конкурсу з визначення проектів, розроблених молодіжними та дитячими громадськими організаціями, для реалізації яких надається фінансова підтримка у 2023 році, визначив підвищення рівня компетентностей молоді для формування культури соціального підприємництва, стимулювання до відкриття власної справи. Також у конкурсі проектів в рамках Українсько-Польської Ради обміну молоддю одним із пріоритетних завдань на 2023 рік визначено розвиток підприємницьких компетентностей молоді та підтримка підприємницьких ініціатив.

Напрямок «Створення сприятливих умов для міжсекторальної співпраці»

МКП, Секретаріат Кабінету Міністрів, Мінінфраструктури, та Нацсоцслужба спільно з інститутами громадянського суспільства взяли участь у проведенні конкурсу «Громадянське суспільство, бізнес та влада – кращі практики співпраці», що покликаний популяризувати успішні приклади тристоронньої співпраці між зазначеними секторами.

Для посилення комунікації правоохоронних органів з правозахисними та іншими інститутами громадянського суспільства **МВС організовано роботу комунікаційного майданчика** для взаємодії правоохоронних органів з представниками інститутів громадянського суспільства, правозахисних організацій з метою обміну інформацією та обговорення проблемних питань забезпечення безпеки діяльності представників інститутів громадянського суспільства. Серед тем для взаємодії в рамках комунікаційного майданчина визначені, зокрема: становище громадянського суспільства під час війни; документування воєнних злочинів, скоєних рф на окупованих територіях та в зоні бойових дій щодо представників громадянського суспільства; переслідування (кримінальне та адміністративне) представників громадянського суспільства на підконтрольних територіях; взаємодія інститутів громадянського суспільства, правозахисних організацій з Нацполіцією стосовно розслідування справ, у яких постраждалими від переслідування є активісти, волонтери, правозахисники, медійники; взаємодія поліції та громадськості у дотриманні прав людини в поліцейській діяльності; захист прав людини та журналістів в умовах збройного конфлікту.

Відповідно до розпорядження КМУ від 18.07.2023 № 637 запроваджено проведення щорічного **Тижня громадянського суспільства в Україні. Перший такий Тиждень проведено у період з 11 по 17 вересня 2023 р.** за загальною координацією МКІП. Загалом різними державними органами, громадськими об'єднаннями, було проведено понад **90 заходів в рамках Тижня.**

Секретаріатом КМУ в рамках Тижня громадянського суспільства проведено першу координаційну онлайн-зустріч з питань виконання плану заходів з реалізації Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні. Участь у зустрічі взяли державні секретарі міністерств, представники центральних та місцевих органів виконавчої влади, інститутів громадянського суспільства, міжнародних організацій, наукових установ, визначених партнерами у плані заходів.

Вінницька, Кіровоградська, Одеська обласні та Київська міська військові адміністрації провели **регіональні форуми громадянського суспільства. Волинською та Івано-Франківською** обласними військовими адміністраціями проведено тематичні форуми - форум молоді Волині «Молодіжні ініціативи та проекти» та Івано-Франківський регіональний Форум «Громадянська освіта».

Мінмолодьспорт, Волинська, Дніпропетровська, Донецька, Житомирська, Запорізька, Івано-Франківська, Луганська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Сумська, Тернопільська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Чернігівська обласні та Київська міська військові адміністрації сприяли реалізації спільних проектів українських і міжнародних інститутів громадянського суспільства, спрямованих на досягнення цілей сталого розвитку і розвиток громадянського суспільства в Україні, а також залученню інститутів громадянського суспільства до реалізації

пріоритетних міжсекторальних та міжрегіональних програм з міжнародного розвитку та співробітництва.

Нацсоцслужбою проведено зустріч з представниками інститутів громадянського суспільства щодо розробки **типової місцевої програми розвитку волонтерства**. Також розпочато роботу з розробки концепції **загальнодержавної програми розвитку волонтерства**.

Волинською, Дніпропетровською, Донецькою, Житомирською, Запорізькою, Івано-Франківською, Київською, Луганською, Львівською, Миколаївською, Полтавською, Сумською, Херсонською, Хмельницькою, Чернігівською обласними військовими адміністраціями проведено роботу щодо запровадження місцевих цільових програм з розвитку волонтерської діяльності, зокрема, органам місцевого самоврядування областей було надіслано відповідні рекомендації. Затверджено відповідні програми на 2023-2027 роки у Луцькій та Хмельницькій територіальних громадах, Девладівській сільській територіальній громаді (Дніпропетровська область), Новодонецькій селищній територіальній громаді (Донецька область), Ніжинській територіальній громаді (Чернігівська область). Розроблені проекти відповідних програм в ряді територіальних громад Полтавської області; **Київською міською військовою адміністрацією** розпочато роботу над розробкою міської цільової програми «Сприяння розвитку волонтерства в місті Києві».

Крім того, **Нацсоцслужбою** спільно з організаціями, які залучають до своєї діяльності волонтерів, та волонтерами-практиками **підготовлено посібник**, що включає питання теоретичних основ волонтерської діяльності в Україні, форм волонтерства та їх організація, волонтерський менеджмент, успішні волонтерські практики та додатки, такі як індивідуальний план волонтера, договори про провадження волонтерської діяльності тощо, для полегшення роботи органів державної влади, органів місцевого самоврядування та інститутів громадянського суспільства.

Мінмолодьспортом здійснюється популяризація волонтерської діяльності серед молоді, зокрема шляхом роботи **Національної волонтерської платформи**.

НАДС погоджено [загальну короткострокову програму підвищення кваліфікації держслужбовців та посадових осіб місцевого самоврядування Вищої школи публічного управління «Актуальні питання провадження волонтерської діяльності в Україні»](#). У Запорізькому та Сумському регіональних центрах підвищення кваліфікації пройшли навчання з питань провадження волонтерської діяльності 104 державні службовці та 103 посадові особи місцевого самоврядування.

Нацполіція розробила [Рекомендації щодо запобігання виникненню передумов учинення правопорушень у сфері благодійної та волонтерської діяльності](#).

З метою дослідження питань розвитку громадянського суспільства **Інститут політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАНУ** проводить наукове дослідження: «Політична участь громадянського суспільства

у зарубіжних країнах: еволюція форм і методів відносин з владою». Також Інститут підготував аналітичну записку «Західні політичні експерти про перспективи демократії у світі та в Україні». **НІСД** підготовлено аналітичну записку «Робота громадських рад при органах державної влади та місцевого самоврядування під час дії воєнного стану» та наукову статтю «Особливості інституціоналізації та переформатування напрямів громадських активностей в умовах повномасштабної російської збройної агресії».